

El llenguatge

Singular i plural

18/VI/1979

Ahir dèiem que el mot compost paraigua contràriament al que algú creu, designant un sol d'aquests objectes, ha de dur el segon component en singular, inversament al que s'esdevé en noms com obrellaunes, paracaigudes o llançafomes cosa que afirmàvem que representava una solució més lògica que no pas «paraigües», és a dir, «un paraigües». Aquesta afirmació potser mereix, o exigeix, alguns comentaris.

Que en noms composts com paraigua, parafum o gratacel és més lògic que el segon component revesteixi la forma del singular és evident, perquè aquests components són noms, aigua, fum, cel, rarament usats en plural, els dos primers tenint un clar sentit col·lectiu i el tercer designant un element que concebem com una singularitat, com una cosa única. Però no s'ha d'interpretar aquesta raó lògica com un factor absolutament determinant, ja que sovint el llenguatge fa abstracció d'aquesta mena de raons i moltes de les seves formes es consagren al l'ús i la tradició. En català mateix, al costat de cercapous i rentamans tenim picaporta i eixugamà sense cap raó lògica que justifiqui aquesta distribució.

El castellà té una forta tendència a pluralitzar diversos noms que pel sentit —col·lectius, designant elements unitaris, etc— més aviat sembla que caldria usar en singular. Ja ho hem vist en les formes d'alguns noms composts, plenament avalats per l'ús i la tradició. Però actualment sembla que aquesta tendència s'accentua fins a constituir un autèntic abús, que trenca, en tot cas, amb l'ús tradicional. I molts catalans no s'estan de seguir-lo per aquest camí. Que hom designi un talleret de no res amb el pompós plural «tallers» pot atribuir-se a una passable presumpció ingènua. És més greu que hom cedeixi a la dèria d'usar indogudament en plural noms col·lectius com fruita o gent a que ja ens hem referit en una ocasió anterior. Hi podriem afegir encara algun altre cas sorprenent, que hem observat recantment. Per exemple, el d'un text en que es feia referència a «les faunes» de Catalunya, com si el mot fauna en singular, no designés ja totes les espècies animals pròpies d'un determinat país o contrada. També actualment sentim, que hom esmenta sovint «eis continguts» d'una revista. Però aquest plural sembla així mateix impropri: el substantiu contingut en singular, ja designa tot allò que conté, encara que sigui múltiple i vari, un determinant continent.